HE 197/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta

Päivi Oinonen
puheenjohtaja
Suomen Kätilöliitto –
Finlands Barnmorskeförbund ry
6.3.2026

Kätilökoulutus ylemmäksi ammattikorkeakoulututkinnoksi

- Kätilöliitto ei kannata hallituksen esityksen mukaista kätilökoulusta ja esittää, että **kätilökoulutus nostetaan ylemmäksi ammattikorkeakoulututkinnoksi (YAMK), kesto 2 vuotta, laajuus noin 120 opintopistettä (NQF/EQF taso 7).**

→ Kätilö koulutus ylempänä ammattikorkeakoulututkintona nostaa koulutustasoa.

→ Kätilö YAMK-rakenne poistaa ja vähentää rinnakkaisten koulutusten, sairaanhoitaja (AMK) + kätilö (AMK), tarpeen.

→ Täyttää ammattipätevyysdirektiivin (2005/36/EY, artikla 41) vaatimukset.

→ Tuottaa automaattisen tunnistamisen EU/ETA-alueella.

Kätilöiden ammatillinen alue on laaja

- Kätilö toteuttaa laaja-alaista, kokonaisvaltaista ja asiakaslähtöistä kätilötyötä eri-ikäisten asiakkaiden, vastasyntyneiden ja heidän perheiden parissa.
- Kätilö edistää ja tukee hyvinvointia ja seksuaali- ja lisääntymisterveyttä.
- Kätilöt työskentelevät perusterveydenhuollossa, erikoissairaanhoidossa, yksityisessä terveydenhuollossa ja itsenäisenä ammatinharjoittajana.

Kätilö on edistyneen tason asiantuntija

- Kätilön työ on itsenäistä ja vastuullista sekä edellyttää syvällistä ja erikoistunutta edistyneen tason asiantuntijaosaamista
  - Kätilö tutkii ja hoitaa itsenäisesti
  - arvioi kokonaisvaltaisesti hoidon tarpeen
  - aloittaa tilanteen tai oireiden vaatiman hoidon
- Työssä korostuu:
  - Kyky seurata, arvioida ja ennakoida muutoksia, sekä ratkaista ongelmia
  - Tehdä itsenäisesti päätöksiä
- Kätilö toimii seksuaali- ja lisääntymisterveyden asiantuntijana, johtaen omaa toimintaansa ja kehittäen omaa sekä yksikössään tehtävää työtä osana asiantuntijaryhmää.

Perustelut kätilökoulutukselle ylempänä ammattikorkeakoulututkintona

Kätilöiden asiakkaiden tarpeet ja vaatimukset ovat muuttuneet.

- Edellyttää entistä enemmän näyttöön perustuvaa toimintaa ja tutkimustiedon hakua, arviointia, soveltamista ja vaikuttavuuden arviointia.

Kätilöiden osaaminen, tehtävät ja vastuut ovat entistä laajempia ja siirtyneet edistyneen asiantuntijan tasolle.

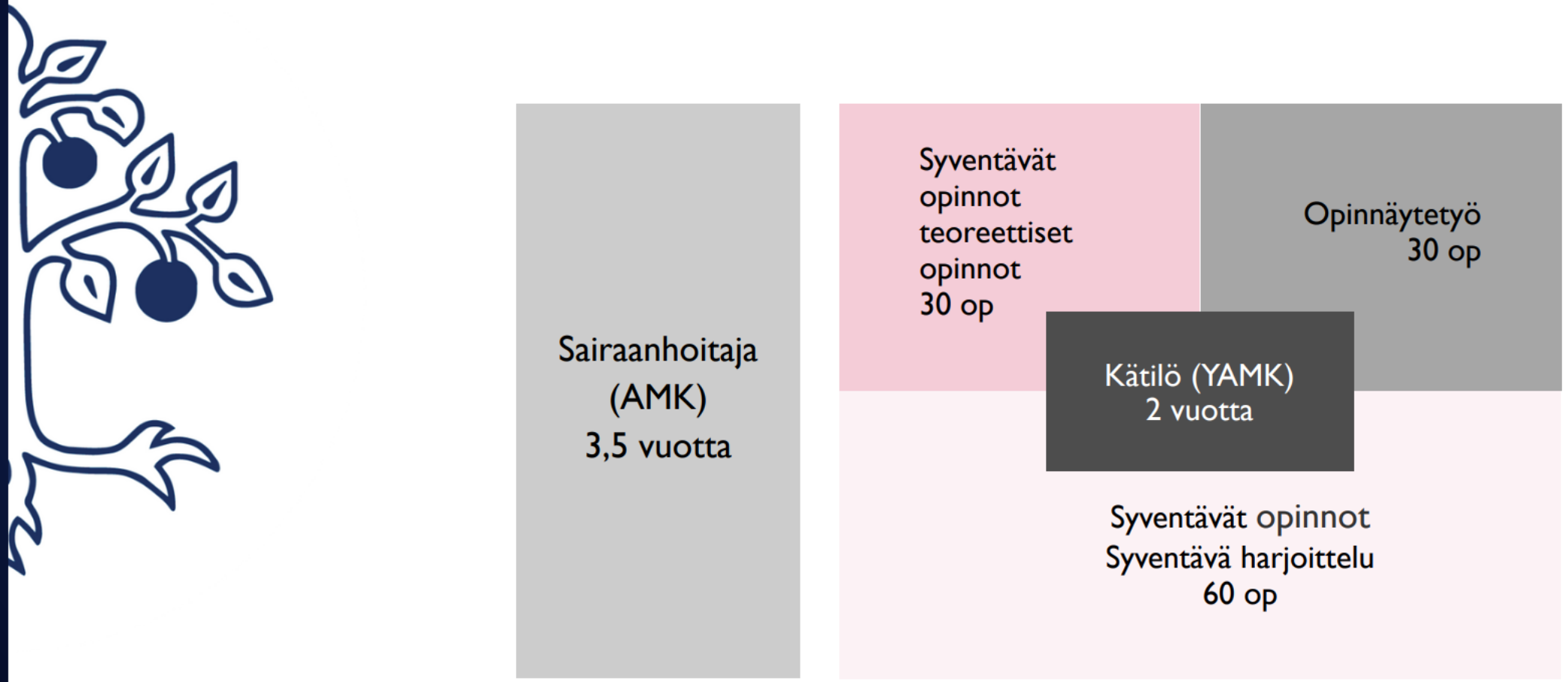
→ Kätilökoulutus ylempänä ammattikorkeakoulututkintona vahvistaisi entisestään kätilötyön tietoperustaa sekä tutkimus- ja kehittämisosaamista.

→ YAMK-tutkinto mahdollistaisi vielä paremmat valmiudet kätilön ammatissa toimimiseen, ammattitaidon jatkuvaan ylläpitämiseen ja alan kehittämiseen sekä näyttöön perustuvaan toimintaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmässä.

→ Terveydenhuollon rakenteelliset ratkaisut, uusien toimintamallien kehittäminen ja tehokkuusvaatimukset edellyttävät kätilön tehtävänkuvan uudistamista. YAMK-tutkinto pystyy antamaan valmiudet vahvaan kliiniseen asiantuntijuuteen ja laaja-alaiseen teoreettiseen ja käytännön osaamiseen.

→ Tukee kätilöiden urapolkuja.

Kätilökoulutuksen toteuttaminen YAMK-tutkintona (Mettälä ym. 2019)

Kätilökoulutuksen toteuttaminen YAMK-tutkintona

- Mettälän ym. 2019 esittämän rakenteen mukaan:
  - Teoreettisen opiskelun ja harjoittelun määrä on tasapainossa
  - EU:n ammattipätevyysdirektiiviin (2005/36/EY, liite V) teoreettiset ja käytännölliset tavoitteet täyttyvät
  - Ammatillisten opintojen osuus olisi riittävä
  - Tutkimus- ja kehittämistoiminnan sisällöt olisivat riittävät.
- Kätilö (YAMK) tutkinnon hakukelpoisuudelle ei ole tarpeellista asettaa työssäoloehtoa jo suoritetun sairaanhoitajan ammattikorkeakoulutukinnon jälkeen.
- Sairaanhoitaja (AMK) -tutkinto pohjakoulutuksena varmistaa laadukkaan sairaanhoidollisen osaamisen. Suomalaisen kätilön tehtäväkuva ja työllistyminen etenkin suurten kaupunkien ulkopuolella sekä työvoiman liikkuvuus edellyttävät myös sairaanhoidollista osaamista.

Kätilökoulutus tulee olla tutkintoon johtavaa koulutusta

- Koulutuksen laajuus on ilmaistava opintopisteinä tai vähintään ECTS-pisteinä ammattipätevyysdirektiivin mukaisesti.
  - Vain kuukasina ja tunteina esitetty koulutuksen laajuus heikentää kansallista ja kansainvälistä vertailtavuutta
  - Heikentää sekä yhteistyötä muun muassa EU:n muiden kätilöitä kouluttavien oppilaitosten kanssa.
- Koulutuksen on tuotettava automaattinen tunnustaminen EU-alueella.

Kätilöliitto ehdottaa, että kätilökoulutus nostetaan ylemmäksi korkeakoulututkinnoksi.

Siten turvataan pitenevän koulutuksen laatu ja vetovoima sekä kätilöiden saatavuus myös tulevaisuudessa.

Suomen Kätilöliitto